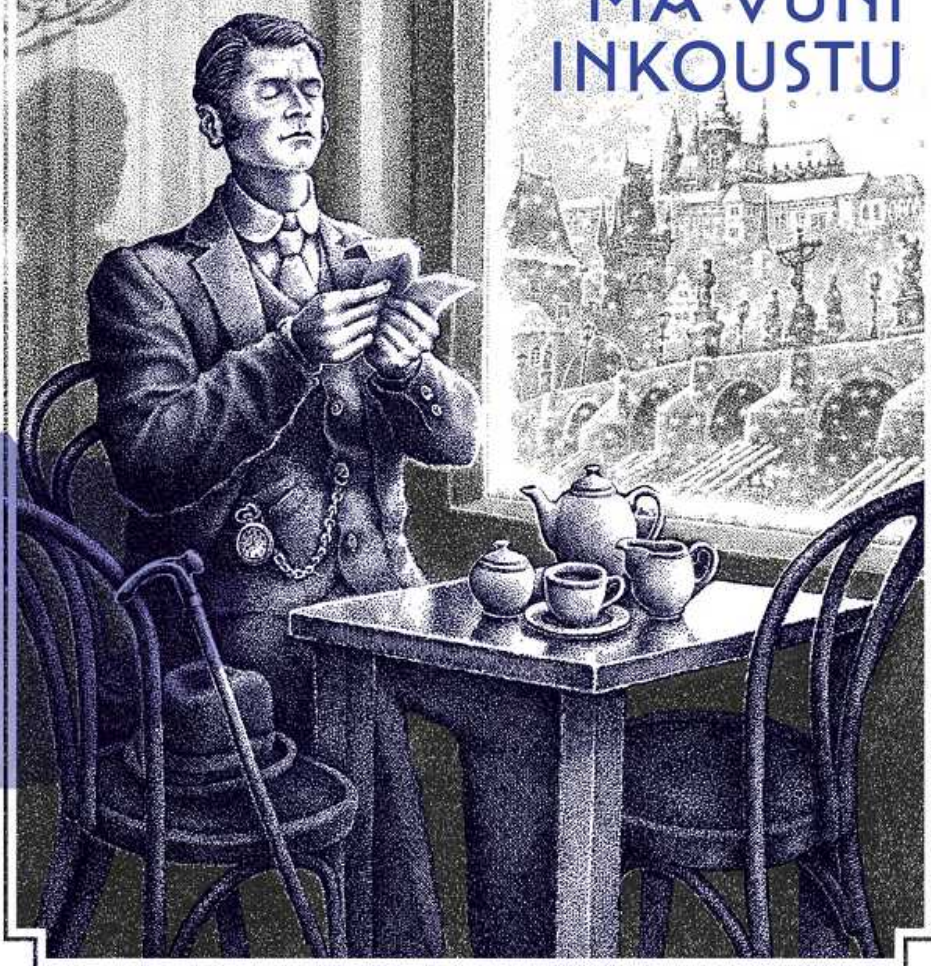

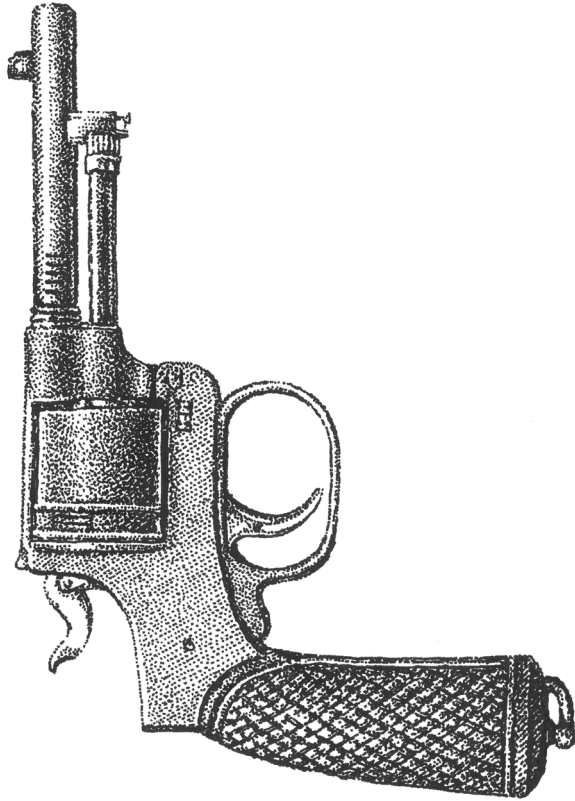
HISTORICKÁ DETEKTIVKA

VILÉM KRÍŽEK

SMRT MÁ VŮNI INKOUSTU

MYSTERY PRESS

SMRT MÁ VŮNI INKOSTU

VILÉM KŘÍŽEK

SMRT MÁ VŮNI INKOUSTU

Mystery Press

2017

*Tato kniha je beletristické dílo. Jména, postavy,
organizace, místa a události v ní uvedené
jsou buď výplodem autorovy představivosti,
nebo jsou použity ve fiktivním kontextu.*

*Tato kniha ani žádná její část nesmí
být kopírována, zálohována ani šířena
v jakékoli podobě a jakýmkoli způsobem
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Copyright © Vilém Křížek, 2017

Cover © Jan Klimeš, 2017

Czech Edition © Mystery Press, Praha 2017

ISBN 978-80-7588-023-9

CHLAPEC V PŘEPYCHOVÉM POKOJI

Uprostřed honosně zařízeného pokoje ozářeného tlumeným světlem seděl mladík, bezmála ještě chlapec. V útlých bílých prstech svíral sklenku z broušeného skla a co chvíli usrkl z temně rubínového moku, jako by se tím snažil zakrýt nebo zahnat neklid. Těkal očima po místnosti, kterou důvěrně znal, jen aby se nemusel pohledem střetnout se svým hostem.

Lenošku s mosaznými ornamenty, na níž spočíval, dělil od zdobeného křesílka naproti jen jednoduchý nízký stolek z leštěného černého mramoru. Mladík byl rád, že tam je. Così na návštěvníkovi v něm probouzelo hluboké znepokojení.

O nic nejde, pomyslel si. Nemám důvod se obávat.

Nepomohlo to.

Gramofon v rohu na ebenovém stolku přehrával Schubertovu čtvrtou symfonii. Mladík se však výjimečně na hudbu nedokázal soustředit – vnímal jen slova svého hosta, nepříjemně drsný hlas, ale pečlivě modulovanou, kultivovanou řeč.

Nemám důvod nesouhlasit. Odmítnout by bylo bláhové.

Ve sklence už žádné portské nezbylo. Mohl by se natáhnout a dolít si, ale jako by ho cosi drželo na místě. Působil v té chvíli jako moment zvěčněný sochařem, skulptura nerozhodného mladého muže krásy typu Michelangelova Davida, s nádhernými kadeřemi, tělem štíhlého atleta a půvabnou tváří, ale zcela rozdílného charakteru – váhavého, dokonce bojácného. Jindy by snad mohl budit docela odlišný dojem, nyní byl ale vážný a nejistý.

„Souhlasím,“ řekl. Vlastní hlas mu náhle zněl cize.

Jeho host přikývl, aniž z něj spustil oči.

Mladý muž napůl čekal, že řekne něco jako *víte, co se může stát, pokud mne jen jediným slovem prozradíte* nebo *za splnění svého úkolu budete štědře odměněn*, ale on namísto toho jen mlčky vstal, z věšáku vedle dveří sebral klobouk a plášť, pokynul mu a opustil místnost. Jeho mlčení bylo významnější než jakékoli ujiťování. *Spoléhám na to, že naši úmluvu dodržíte, a není vám již třeba nic dalšího vysvětlovat*, říkalo snad. Veškerá slova navíc by byla zbytečná.

A mladík to velmi dobře věděl. Nevzepře se. Koneckonců, jemu uposlechnutí jedině prospěje.

Tak proč má pocit, jako by mu někdo vrazil do srdce ledový nůž?

Pokojem znělo jen tiché pravidelné praskání, ale mladému muži zabranému do úvah chvíli trvalo, než si uvědomil, že hudba dohrála a deska se otáčí naprázdno.

MUŽ S CITLIVÝM NOSEM

„Stůjte. Dál nechoďte.“

Adela Marie Richterová se zaraženě zastavila v půli kroku. Začínala pomalu litovat, že přišla za mužem, který ji sice přijal a nechal služebnou, aby ji k němu uvedla, ale teď k ní stál nezdvořile zády a namísto pozdravu jí nařídil zůstat na místě.

Od chvíle, kdy se objevila u branky, šlo všechno špatně. Po zazvonění čekala venku v zimě několik minut, než jí služebná otevřela. Téměř se zdálo, že malá baculatá žena oblečená v tmavých šatech s bílým límečkem a hedvábnou zástěrou je němá – pozvala ji dovnitř jen gestem, kývla na ni, kudy má jít... Takové chování by se nikde jinde nestrpfelo. Teprve než ji zanechala v salonku pro hosty, prohlásila ta podivná žena: „Chvilku tu počkejte. Jestli chcete, uvařím čaj, ale osobně bych to nedoporučila, pán tu teď má jen takový hrozně nechutný.“

Načež ani nepočkala na odpověď a zmizela ve vedlejším pokoji.

Paní Richterová si nepotrpěla na přílišné zdvořilosti, ale tohle jí bezmála vyrazilo dech. Jak si ta žena dovoluje s ní tak mluvit? Neslyšela snad o dobrém vychování?

Salonek byl zařízený stroze a působil trochu zašle, nicméně čistě. Alespoň o něco se tu dotyčná snad starala. V Adele vzrůstala netrpělivost.

Hodiny, staré mahagonové kukačky, hlasitě odtikávaly. Deset minut. Patnáct.

Už nebyla jen netrpělivá, ale velice rozhořčená.

Právě začínala být rozhodnutá, že odejde a pustí celý ten nesmyslný nápad z hlavy, když se služebná objevila znovu a řekla: „Pán je vedle, můžete dál.“

Opět se vytratila jako pára nad hrncem.

Adela váhavě vstoupila a spatřila vysokého, zpříma stojícího muže otočeného ke knihovně na opačné straně pokoje zařízeného jako pracovna.

Značně znejistěla – nevěděla, zda má promluvit jako první, představit se, přejít k němu... Na podobné situace ji rodiče a vychovatelky nepřipravovali. Pořád k ní stál zády a nic neříkal, ačkoli ji musel slyšet vejít.

„Dobrý den, pane Sattlere,“ pravila nakonec a popošla k němu. „Jsem –“

„Stůjte. Dál nechoďte.“

To už si opravdu přála, aby byla bývala místo čekání v salonku skutečně odešla.

„– jsem Adela Richterová,“ dokončila pevně. „Pokud vám to vaše služebná neráčila sdělit. Nezdála se mi příliš... schopná.“

„Máte na sobě parfém. Nabyl jsem dojmu, že všichni mí návštěvníci předem vědí, že nemají mít žádný parfém. Patrně jsem se zmýlil.“

„S touto skutečností jsem nebyla obeznámena.“ Musela se ovládat, aby neodsekla a vyslovila to klidně, až omluvně. Cítila, jak se začíná potit. To nebylo dobré, to vůbec nebylo dobré, neměla sem vůbec chodit, všichni jí to říkali...

„Pak o mně nic nevíte a nemáte tu tedy co dělat.“

To byla zatím největší rána ze všech.

A dosud se k ní ani neotočil čelem.

Adela Richterová byla žena, která dovedla strpět nepříjemná překvapení a ponížení jen do určitého okamžiku. Hranice byla právě teď překročena a ona zapomněla na veškeré vlastní dobré vychování: „Při vši úctě, pane Sattlere, přišla jsem za vámi jako potenciální klient, dobře platící klient, a zatím se setkávám jen s nevychovaností a drzostí! Vaší služebné bych to možná ještě odpustila, ale vám?! Provází vás pověst gentlemana. Hovoříte s dámou, a opět, možnou klientkou. Přesto se k ní chováte nepředstavitelně neurvale, a dokonce jí řeknete, že zde nemá co dělat. Už jsem viděla a slyšela dost. Mileráda všem sdělím, jakého uvítání se mi dostalo. Ale dovedu si představit, že je vám to jedno. Možná vám však nebude jedno, až zjistíte, o jaký případ jste přišel. A pak si budete přát, abyste se byl býval zachoval jinak.“

Chystala se otočit na podpatku a odejít, když promluvil. Byla to nečekaná zvědavost v jeho hlase, která ji přiměla zůstat.

„Je z vás cítit rozčilení. Ale ještě něco. Něco, co tu bylo už předtím. Nejistota. Ne, to také není ono. Něco... *strach*. Skoro jste ho překryla parfémem.“ Zněl téměř dětsky nadšeně.

Obrátil se k ní. Usmíval se.

Čekala, že se omluví. To se ale přepočítala.

„Konečně něco zajímavého. Posadte se tu a Jana vám udělá čaj, je výtečný. Ach – a ještě jsem se nepředstavil, že? Inu, vy víte, kdo jsem, ale opakování známých informací není nikdy na škodu, lidé mají ostudnou paměť. Eliáš Sattler, současným povoláním soukromý vyšetřovatel. A mimochodem, kdo o mně rozhlašuje, že jsem velký gentleman? Vážně by mne zajímalo, jak se tato informace mohla dostat až k vám.“

Tehdy se Adela Richterová seznámila s jedním z nejvýstřednějších mužů nejen Prahy, ale možná celých v Říšské radě zastoupených království a zemí, jakož i zemí svaté Štěpánské koruny uherské.

Služebná měla pravdu, čaj byl odporný. Adela ho ale ze zdvořilosti usrkávala.

Sattler seděl naproti ní v křesle za obrovským pracovním stolem z ebenového dřeva a mlčel. Nezdálo se ani, že by si ji prohlížel a snažil se odhadnout, z jakých důvodů za ním přišla.

Seděl tam a díval se z okna.

Adela si pomalu zvykala na to, že šílené vystupování tu bude spíše pravidlem než výjimkou, proto se tentokrát přizpůsobila a také jen mlčky seděla. Ona ale věnovala čas pozorování Eliáše Sattlera a výbavy pokoje.

Zařízení na ni dělalo stejný dojem jako jeho majitel: neurčitý věk, nepředvídatelné kombinace vlastností, celková podivnost. Celou jednu stěnu zabírala knihovna, v níž byly svazky zřejmě pečlivě seřazeny, ale nebylo v ní dost prostoru na všechny. Další sloupečky knih stály napůl skryté za starožitným divanem a vedle Sattlerova stolu, na němž se nacházel telefonní aparát. Zbývající stěny byly vymalovány světle béžově – nudně, neurázlivě. Nevisely tu žádné obrazy, jen fotografický portrét a vedle něj zarámovaná titulní strana deníku *Prager Tagblatt*. Adela z místa, kde seděla, nepřečetla, co se tam píše, titulky vysázené švabachem byly zdálky zcela nečitelné. Zato fotografii zcela jistě zachycovala Sattlerovu tvář, napůl z profilu, o něco mladší než nyní a se stejným poněkud arogantním výrazem. Adela si byla skoro jistá, že portrét pochází z prestižního Langhansova ateliéru. Sama ten salon navštívila

s manželem několik dní po svatbě pro pořízení reprezentativních společných snímků.

V místnosti se nenacházely žádné rostliny, koberce ani závěsy a záclony. Obzvláště jejich absence připadala Adele Richterové velmi nezvyklá. Mělo to snad něco společného s jeho citlivým nosem, nebo byly důvodem ještě jiné zvláštnosti, které by chybějící záclony vysvětlovaly?

Sám Sattler byl muž s hladce oholenou tváří a nazrzlými vlasy pečlivě rozdělenými po straně pěšinkou, kterému mohlo být klidně dvacet nebo třeba čtyřicet, s očima, které vypadaly chvílemi staré a chvílemi velmi dětské – to když ho něco zaujalo. Jemné ruce a upravené nehty prozrazovaly, že nevykonává žádnou manuální práci. Slonovinově zbarvená košile, černá brokátová vesta a bílá vázanka ukazovaly na dobrý vkus, ten dojem však poněkud kazily výstřední manžetové knoflíčky a poškrábané, zašlé kapesní hodinky na zčernalém řetízku. Adela se přistihla, jak uvažuje, co je tento podivný muž zač. Bianca jí o něm mnoho neřekla – jen to, že pokud jí někdo může pomoci, je to právě Eliáš Sattler.

Jeho pohled se náhle odtrhl od obnaženého okna a spočinul na Adele. A Sattler se usmál. Měl zvláštní, mladický úsměv.

„Řekněte mi, paní Richterová, proč jste přišla právě za mnou? Nebo ne,“ zarazil ji, než mohla promluvit, „zkusím vám část z toho říci sám. Jste cítit parfémem – růže, santalové dřevo, kakost, frézie, nudná sladká kombinace – a potom, ve kterém je znát strach. Pečlivě jste se myla, ještě na vás ulpívá vůně bylinného mýdla, ale tělo vás zradilo. Něčeho se bojíte tak, že jste do této chvíle přetrpěla mou společnost s pouze jedním menším výbuchem zlosti. To znamená, že velmi stojíte o mé služby. Někdo vám o mně řekl, ale kdo? Slyšela jste, že jsem gentleman. Nezdálo se mi, že jste to

mínila ironicky, i když člověk nikdy neví. Pak jste se tedy buď musela stát obětí tiché pošty, nebo jste se setkala s Biancou Schmidovou. Vaše odhodlání přisuzuji tomu, že šlo o druhou možnost – a tato dáma také používá stejný parfém. Musím vás ale upozornit, že paní Schmidtová se sem provdala z Neapole – ovšemže jí připadám jako gentleman, je to Italka.“

Sattler se opět usmál tím svým chlapeckým úsměvem a zvedl ke rtům šálek s tekutinou barvy temnější než eben stolu. „Nejlepší čínský pu-erh z Yunnanu, téměř třicet let starý,“ podotkl. „Angličané ho kdysi odkoupili celé balíky za trochu opia, ale pak nevěděli co s ním. Nemají žádný cit pro čaj – pijí ho jen s mlékem.“

„Nevadí vám jeho zápach?“ odvážila se Adela.

Jeho úsměv se rozšířil. „Všímate si. To je dobře. Možná pak začnete brát ohledy na mé dispozice. A nikoli, vůně pu-erhu je mi velmi příjemná.“

„Tak... proč tu nemáte žádné rostliny? Připadá mi, s odpuštěním, že ten čaj je cítit po hlíně a zatuchlině. A také tu nemáte nic, co by snadno zachycovalo prach.“

Teď už jí Eliáš Sattler věnoval plnou pozornost. „Povězte mi, prosím, jaká záležitost vás za mnou přivedla?“

Adela sáhla do malé kabelky pro svazeček dopisů. Opatrně je vyndala a podala Sattlerovi.

„Tyto listy jsem náhodou našla ve věcech mého manžela. Když se na ně podíváte, jistě pochopíte můj důvod k obavám.“

Sattler je velmi opatrně po straně uchopil, přelétl pohledem několik prvních dopisů z celkových šesti a pak k ní znovu vzhledl. „To vskutku ano. Ale budu potřebovat trochu více informací, než že jste je náhodně objevila v manželových věcech. Nejprve mi povězte, kdo je váš manžel, a potom, jak přesně jste se k těmto dopisům dostala.“

Adela přikývla. Nechtělo se jí zabíhat do detailů svého života před cizincem, ale povaha dopisů ji přiměla jít sem a stejně tak ji přesvědčila, že bude lépe poskytnout tomu muži co nejvíce informací, jež bude potřebovat.

A její život koneckonců tak zajímavý nebyl. Dcera úspěšného obchodníka textilem, Adelaida Marie Hynková se díky otcovu jmění dostala do vyšších i trochu jiných kruhů, než by běžně dovolovalo postavení dívky z české rodiny bez zvláštního vzdělání nebo vlivu na kulturní dění. Před necelým rokem se na plesu obchodního spolku seznámila s Albertem Carlem Erichem Richtermem, synem známého továrníka ve strojírenství, tichým, jemným, nesmělým mužem. Oblíbila si ho, ale tehdy by ji ani nenapadlo, že několik měsíců nato se bude chystat jejich svatba. Obě rodiny je však navzájem považovaly za přiměřeně vhodnou partii – respektive, Richterovi považovali za přiměřenou ji a Hynkovi za úžasný posun vzhůru Alberta. Před bezmála čtyřmi měsíci byl uzavřen jejich sňatek.

„Albert pracuje v rodinném podniku a připravuje se ho po otci převzít,“ dodala Adela. „Žije především prací, ostatně strojírenství značně vzkvétá. Málokdy chodí do společnosti... snad jediné na různé koncerty či do divadla, pokud není příliš zaměstnán.“

Sattler jen nepatrně přikývl.

„Před týdnem jsem se chystala napsat dopis matce. Došly mi ale obálky,“ pokračovala Adela.

Jen klid, hezky přehledně a popořadě, připomněla si v duchu. *Takže dál...*

Služebná právě připravovala oběd a jí se nechtělo čekat na později, aby ji pro nové obálky poslala, a tak vešla do manželovy domácí pracovny, že si jednu vezme odtamtud. Když je hledala, narazila právě na tento svazek dopisů.

Jejich objev ji upřímně vyděsil, nevěděla však, co s nimi má dělat. Manželovi přece nemohla prozradit, jak je našla. Mohl by ji podezřívát z nečistých úmyslů a navíc by jí možná stejně neřekl pravdu, když se jí a zřejmě ani nikomu jinému o nich dosud ani slovem nezmínil.

Až pak si vzpomněla, že se jedna dáma, s níž před časem hovořila na salonu, zmínila o službách vyšetřovatele jménem Sattler. To ji přivedlo právě sem.

Eliáš Sattler pokyvoval. Ani jednou ji nepřerušil. Vypadal zamýšleně, chvílemi dokonce nepřítomně, až se bála, zda ji vůbec poslouchá.

Ale kdo jiný by jí dokázal s těmi dopisy pomoci?

„Váš manžel ve vašem líčení vypadá jako člověk bez nepřátel, což je poněkud v rozporu s obsahem těchto listů. A také to celé znělo... neosobně. Popsala jste ho, jako byste s ním chtěla uzavřít obchod.“

Adela cítila, jak se jí do tváří hrne krev. „Promiňte, že jsem volila tón, který jsem považovala v dané situaci za vhodný,“ řekla pečlivě ovládaným hlasem, ale přece jen se neubránila, aby do vyřčených slov neproniklo malé bodnutí hněvu.

Sattler nepatrně nakrčil nos a ji napadlo, co asi cítí – přesněji, co z ní možná cítí. V nitru se otrásla. Ta představa jí připadala odpuzující. Znovu ji napadlo, zda byl dobrý nápad sem jít, ale vzpomínka na obsah dopisů její pochybnosti opět zahнала.

„Promiňte,“ řekl a ji to nesmírně překvapilo a vyvedlo z rovnováhy. Čekala skoro cokoli, jen ne omluvu. Vzápětí ale pokračoval: „Předpokládám, že dopisy chcete co nejdříve vrátit, aby si manžel ničeho nevšiml, a že nepřichází v úvahu je jakkoli poškodit. Byl bych se pokusil vyvolat případné otisky prstů pomocí dusičnanu stříbrného, ale to by na nich zanechalo trvalé stopy.“

„Bohužel, to opravdu nepřichází v úvahu.“

„Mohl bych si tedy alespoň jeden z těch dopisů dočasně ponechat? Vráťím jej brzy a v původním stavu.“

Adela zaváhala. Jednoho by si Albert snad nevšiml...

„Ano,“ přitakala zdráhavě. „Možná... nechte si u sebe ten druhý nejstarší.“

Sattlerovi po rtech přelétl pobavený úsměv. „Myslíte si, že toho si nejspíš nevšimne.“

Nebyla to otázka a Adela přešla poznámku bez odpovědi. Eliáš Sattler se znovu začel do dopisů, tentokrát pozorněji, prohlížel jeden za druhým, ke každému dokonce přičichl a do zápisníku na stole si čas od času naškrábal pár poznámek. Teprve pak jí všechny listy až na jeden vrátil.

„Zjistil jste něco?“ neudržela se.

„Možná,“ pravil. „Rád bych si to nicméně napřed ověřil. Dám vám vědět, zjistím-li cokoli již s jistotou.“

Adela stěží skryla zklamání. Doufala, že se od jediného pražského soukromého vyšetřovatele – pravda, nazývali se tak občas i jiní, ale ti stěží dělali cokoli dalšího, než jen prověřovali solventnost různých osob či podniků – něco dozví už nyní. Provázela ho koncem výtečná profesní pověst, ač s ní šla ruku v ruce již poněkud nesourodá pověst osobní.

„Bude se váš manžel v nejbližších dnech účastnit nějakých společenských událostí?“

Adela jemně kývla. „Ano, zítra se koná pražská premiéra *Ariadné z Naxu*. Ovšem...“

„Výtečně. Můžete počítat s mou přítomností.“

„Všechna místa jsou jistě již dávno vyprodaná...“

„Tuto starost nechte na mně.“ Sattler se nepatrně usmál.

Ona mírně zaraženě přikývla. „Znamená to, že případ přijímáte?“ „Ano,“ odpověděl Sattler, ačkoli na něm bylo vidět, že považuje její otázku za zcela zbytečnou.

„A... jak si přejete vyřešit otázku platby?“ ozvala se Adela. Téhle záležitosti se trochu bála, ale raději se zeptala přímo, než aby pak nejistě čekala.

„Vzhledem k typu případu půjde o čtyři sta korun předem, posléze také veškeré výdaje a dalších dvě stě korun po předání výsledků vyšetřování.“

Nebyly to vůbec malé požadavky, ale Adele se ulevilo – očekávala ještě více. V uplynulých dnech se snažila si o Sattlerovi předem něco zjistit a nakonec si vytvořila obraz člověka, který byl schopen i těch nejvýstřednějších věcí a který by ji dost dobře mohl okamžitě odmítnout pro jakýkoli sebenepatrnější a bezvýznamnější důvod.

Zbývala už jen jedna věc, kterou rozhodně nechtěla zapomenout zmínit. „A ještě něco. Můj manžel neví, že jsem dopisy objevila, natož že jsem sem šla. Byla bych ráda, kdyby to tak i zůstalo.“

„Samozřejmě. Kdybych v jakékoli fázi vyšetřování pocítil nutnost se kvůli vyřešení záležitosti pana Richtera na cokoli zeptat přímo, nejprve se poradím s vámi.“

Adela to sice čekala, ale přesto opět pocítila úlevu. „Děkuji vám, pane Sattlere.“

Zamyšleně se usmál. „Nemáte ještě zač.“

Pak se mu na tváři usadil nepřítomný výraz a ona si uvědomila, že už jí nevěnuje pozornost. Tíše se rozloučila – zřejmě ani to nevnímal – a opustila pracovnu toho zvláštního muže.

AŽ PŘÍLIŠ VŠEDNÍ ŽIVOT PANÍ RICHTEROVÉ

Eliáš Sattler zamyšleně obracel v rukou hustě popsaný list obyčejného dopisního papíru, jaký se dal zakoupit v každém druhém obchodě. Jakýkoli dopis, i nepodepsaný jako tento, prozrazoval hodně o svém pisateli. Potíží byla ovšem v tom, že i dopisy dokážou lhát...

Od dalšího zkoumání listu ho vyrušilo zaklepání hospodyně Jany. „Pan Křížek je tady.“

„Pošlete ho dál. A u všech všudy, už ho nechte vcházet bez uvedení, vždyť je tu skoro denně.“

Jana se zatvářila pohoršeně, jako by jí navrhl nějakou nepřístojnost, a odkvačila. Příště ho nejspíše znovu ohlásí. Stejně jako už tolikrát předtím.

Dalo-li by se říci, že měl Eliáš Sattler přátele, jediný člověk, který by si skutečně vysloužil toto označení, by byl Adam Křížek. Jako jediný dokázal v jeho blízkosti dobrovolně vydržet již několikátým rokem a s bohorovným klidem snášel, když Sattler dával najevo vlastní nadřazenost, zčásti proto, že mu bylo jasné, že nebýt jeho, detektiv by si nedokázal poradit bezmála ani s namazáním chleba. Možná z nich byl ten inteligentnější, ale on, Křížek, byl ten praktičtější.

A tak se oba ujišťovali vědomím své převahy nad tím druhým a oba byli spokojení.

Ve dveřích pracovny se objevil muž těsně před třicítkou, oděný do fešáckého obleku s tmavorudou brokátovou vestičkou a krémovou kravatou. „Když jsem přicházel, spatřil jsem odsud kráčet jakousi mladou dámu. Znamená to, že máme případ, nebo jsem se zmýlil ohledně vaší schopnosti dokonale odrazovat pozornost něžného pohlaví?“

Sattler nehnul brvou. „Máme přinejmenším průměrně zajímavě znějící případ. Doufám, že mne zabaví alespoň do doby, než budu schopen dokončit výzkum lidské pachové komunikace.“

„Nemohu se dočkat, až o tom uslyším.“

Poloironický tón v Křížkově hlase Sattlerovi neunikl, ale Eliáš Sattler nebyl muž, který by plýtvat myšlenkovou kapacitou na podobné nuance, a tak jej jednoduše ignoroval. Stručně vylíčil Křížkovi návštěvu Adely Richterové.

„... nejspíše lhala, když říkala, že šla do jeho pracovny pro čistou obálku kvůli dopisu matce. Předpokládám, že skutečný důvod byl slídit v manželových věcech. Možná ho podezřívá z nevěry, ač by nic takového před kýmkoli jiným nepřipustila. Pokud jsem získal z jejího tělesného pachu správný dojem, manželským životem jistě intenzivně nežijí. Tak či tak jde o dopisy poměrně zajímavé.“

Teď už Adam Křížek vypadal skutečně zaujatě. Když Sattler skončil, pronesl: „Před několika lety jsem se s Albertem Richterem setkal. Nepůsobil na mne jako muž, který by si dělal nepřátele. Tichý, střízlivý, rozvázný... Možná deset let přede mnou byl také na právech, ale na německé části univerzity. Vzhledem k jeho povaze asi ne zcela nejlepší volba. Každopádně studia na rozdíl ode mě dokončil. Když jsem studoval, jeden z profesorů ho jako

bývalého premianta požádal o krátkou přednášku a debatu o praxi v obchodním právu pro nové studenty. Sice byla pro ty německé, ale mnozí z nás se také šli podívat – byla to zajímavá příležitost se konečně naučit něco praktického. Připadal mi jako chytrý, ale nepříliš průbojný, spíš přátelský člověk.“

„Nícméně nepřátele ten člověk podle všeho má.“

Sattler k němu přisunul vypůjčený dopis.

Odporný červe! Moc dobře vím, jakých hnusů se dopouštíte!

Číníte proti Bohu i člověku a nezasloužíte nic než věčný žár pekelných ohňů, který Vás zajistě spravedlivě čeká. Ví však Vaše rodina o těchto odpornostech? Vaše manželka? Či snad Vaši přátelé, spolupracovníci, zaměstnanci a zákazníci?

Netuší-li, měli by o Vás vše zjistit, ať vědí, s kým pak mají tu čest, s jakým ohavným zlotřilcem! Je snad má povinnost jim toto oznámit? Rozmyslím si ještě, zda budou takto Vaše zločiny potrestány nejlépe! Či není veřejné zostuzení a zahnání dost? Ne, Váš osud by se měl naplnit jinak! Jaké požehnání pro Vaši rodinu by byl Váš odchod z tohoto světa! Jedině tak budou křivdy napraveny.

Jste odporný a nízký, hnusný červ, nezasloužíte soucitu ani laskavého slova, pouze zatracení zde i na onom světě. Zasluhujete tisíckrát zemřít útrpnou smrtí, hořet v ohních pekelných! Doufám, že Vás věčně zatracení po právu potká velmi brzy!

Přestaňte, nebo se jej dočkáte dříve, než byste byl čekal. Přestaňte, a možná se nad Vámi Bůh smiluje. Jinak Vás v životě i po něm čeká už jen peklo.

Křížek povytáhl obočí. „To zní, jako by ho někdo opravdu hodně nenáviděl.“

„Nebo chce, aby si to o něm Richter myslel,“ zamumlal Sattler spíš pro sebe. „Co si o tom dopisu myslíte vy?“

„Klasický výhružný anonym, nejasné hrozby, odkazy na nějaký skandál...“

„Nesoustředte se na znění textu, ale na dopis jako takový.“

Křížek si nepatrně povzdechl. „Úplně obyčejný papír, jaký si může pořídit kdokoli, obyčejný inkoust, žádné značky... V písmu se nevyznám, to přenechám vám, ale ten člověk je přinejmenším gramotný.“ Odmlčel se, jako by čekal, jak ho přítel pokárá za nedostatečně komplexní shrnutí, ale Sattler se usmál.

„Přesně tak,“ přikývl. „Obyčejný papír i inkoust, obyčejné, ale pravopisně správné vyjadřování. Jeho němčina zní tak, že list mohl napsat jak Němec nevyžívající se ve vzletných konstrukcích, tak Čech s jen mírně nadprůměrnou znalostí německé gramatiky. Slovní zásoba totéž. O pisateli nám neříká skoro nic. A písmo... Pokusím-li se o grafologický rozbor, levoběžnost současně s výrazným pravým sklonem liter by měla svědčit o emocionální, ale uzavřené, nedůvěřivé osobnosti. Stejná písmena jsou vyvedena až křečovitě podobně – žádná výrazně delší čára, žádný náhlý sklon. Takový člověk by měl být posedlý sebeovládáním i kontrolou nad druhými – až přespříliš. Také to poukazuje na nedostatek fantazie a porozumění.“

Sattler udělal krátkou pauzu a pak pokračoval: „Ale písmo, je-li autor dopisu chytrý, nám také říká jen to, co sám pisatel chce. Na rozdíl od pana Karase a paní Poppéové si nemyslím, že nám rozbor písma může skutečně spolehlivě sdělit vlastnosti člověka. Na to jsem potkal příliš mnoho lidí, k jejichž osobnosti se jejich rukopis naprosto nehodil, a sám jsem zkoušel měnit své písmo. Některé znaky člověku podvědomě uniknou, ale i tak se dá změnit natolik,

aby ho ani písmoznalec neidentifikoval s jeho běžným rukopisem a neodhadl z něj správně jeho osobnost.“

„Tvrdíte, že pisatel tohohle dopisu schválně změnil rukopis?“

„Ne. Jen to, že bychom na tuto možnost měli pamatovat.“

„Namáhal by se ovšem někdo s podobnou šarádou jen pro Richtera? Nemohl vědět, že jeho žena dopisy najde a odnese je k soukromému vyšetřovateli. Nejspíš čekal, že si je Richter ze strachu nechá pro sebe.“

Sattler se doslova rozzářil. „Zajímavá poznámka!“ Sklonil se k zápisníku a naškrábal do něj novou noticku. Křížek kriticky pohlédl na čmáranici na poslední stránce. Skoro by i nahlédl do četných pojednání o grafologii už kvůli tomu, co by se z nich dozvěděl o nečitelném rukopisu svého přítele.

„A co jste z něj zjistil jinak?“ ozval se.

„Dopis mělo v rukou příliš mnoho lidí – jeho autor, Richter, paní Richterová... A podle té podivné směsice slabých pachů zřejmě nějakou chvíli strávil i v brašnách a rukou poštmistřů, byť uvnitř obálky.“

„Takže vůbec nic?“

Sattler se zamračil. „To jsem neřekl. Je tam stopa něčeho zvláštního, velice slabá, téměř jsem ji nezaznamenal. Zatím jsem ten pach ovšem nedovedl identifikovat. Potřebuji klid.“

Křížek pokrčil rameny. „Můžu vás nechat o samotě hned teď.“

„Později. Chtěl bych se vás především zeptat, jaký je váš názor na pisatelovy motivy a úmysly. Nejzajímavější je totiž srovnání tohoto dopisu s ostatními. Tento je v pořadí druhý z dosud šesti zaslaných. Ve všech pisatel Albertu Richterovi vyhrožuje, ale ani z jednoho nelze nijak vyrozumět důvod těchto výhrůžek a co vyděrač – pokud jde skutečně o vyděrače – chce; přesněji *bude* chtít.

Připadá mi pravděpodobné, že spíše než o pouhé pohružky má jít ještě navíc o vydírání, ale zatím nezazněly žádné požadavky – ani peníze, ani protislužba, ani nic jiného. Buď pisatel předpokládá, že Richter ví, o co mu jde, a splní to, nebo s předložením žádosti zatím čeká. Ovšem čekat po celých šest dopisů? To mne na celém případu zatím zaráží nejvíc.“ Sattler se zamračil. „Jako by se autor listů snažil Richtera spíše *zničit*, dohnat k zoufalství a neklidu, možná i hůř. Ale zároveň naznačuje, že od něj brzy bude něco chtít!“

Křížek sáhl po Sattlerově zápisníku a uchopil ho dřív, než mohl Sattler zareagovat. Ruka sebou škubla, ale už neměla co sevřít, poznámkový blok držel Křížek a listoval posledními stranami. „Hmm,“ zabručel občas. Pak se ozval: „Po vás něco přečíst – a co víc, pochopit...“

„Své poznámky si píšu pro *sebe*, já jim rozumím,“ opáčil Sattler chladně. Křížkovi bylo jasné, že ho výpůjčkou bločku těžce urazil, ale však ho zlost zase přejde. Navzdory své uštěpačné poznámce po Sattlerovi většinu zápisů rozluštil a získal představu o ostatních dopisech. Shodovala se s tím, co říkal jeho přítel, avšak k ničemu novému ho zatím nepřivedla.

Křížek odložil zápisník a zabubnoval prsty o stůl. „Plánujete podobný postup jako u té předlošské aféry s anonymními dopisy?“

„To bohužel nepůjde. Nesmím dát Albertu Richterovi ani nikomu jinému najevo, že o listech vím. Nemám je u sebe, nemohu je zkoumat metodami, které by je jakkoli poškodily. Získávání hmotných důkazů i vyptávání nám to značně zkomplikuje. Nicméně...“

Adam Křížek potlačil úsměv, který se mu dral na rty. Vždycky tu bylo nějaké *nicméně*.

„... nám to nezabrání se alespoň trochu poptat. Část z této práce budete muset obstarat vy. Mě už lidé občas začínají poznávat.“

„Inu, pokud ta žena včas zaplatí, tak proč ne. Jinak – nezapomínejte, že mám i vlastní práci.“

Sattler roztržitě přikývl. Vypadal už zase duchem nepřítomný. „Zítra jdeme na místní premiéru *Ariadné z Naxu*,“ poznamenal jakoby mimochodem.

Křížkovo obočí prudce vylétlo vzhůru. „A jak máte v plánu nás tam dostat? Žádná místa se nedala sehnat už před několika měsíci!“

Sattler se jen drobně usmál. „To nechte na mně. Setkáme se zítra před Novým německým divadlem.“

Adela Richterová se vrátila do prostorného bytu v Caletné ulici v nejisté náladě. Nerozptýlila ji ani libá vůně vycházející z pekařství v přízemí vedlejšího domu, již tak často neodolala a koupila si perník od pekaře, který tvrdil, že zde jeho předci pro Pražany pekli už bezmála po šest staletí. Dnes zamířila rovnou domů. Ulevilo se jí, že našla odvahu zajít za Sattlerem a o znepokojivé záležitosti mu říci, ale zároveň ji šířaly pochybnosti – a hluboko hlodal i malý, pečlivě ovládaný, ale přece přítomný strach.

Stáhla si rukavičky, na věšák odložila klobouk a plášť a poté zaváhala. Neměla dnes další povinnosti. Její i Albertova rodina byly dost movité na to, aby nemusela nikdy uklízet a jídlo připravovala jen tehdy, slušelo-li se, aby hostitelka osobně uvařila návštěvníkům. Služebné plnily své povinnosti dobře a nemusela na ně často dohlížet. Pokud chtěla zůstat doma, mohla procvičovat hru na klavír, vyšívat nebo si číst. O prostřední možnosti ani vážně neuvažovala. Hudbu i četbu milovala, ale v tuto chvíli se na obojí cítila příliš roztěkaná. Na chvíli nerozhodně stanula ve dveřích do salonku.

„Vzchop se,“ řekla si pro sebe potichu, aby ji nikdo nezaslechl. Musela si jednoduše najít nějakou činnost, aby přišla na jiné myšlenky.